

توسعه پایدار شهری و اهداف آن در طرح های نوسازی و بهسازی بافت های فرسوده شهری

مرجان رحیمی^۱، دکتر مهیار اردشیری^۲

*۱- دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه ریزی شهری، دانشکده هنر و معماری، واحد علوم
تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران m_rahimi200864@yahoo.com
۲- استادیار بخش شهرسازی، دانشکده هنر و معماری دانشگاه شیراز،
mahyarardeshiri@yahoo.com

چکیده

این پژوهش سعی دارد که با استفاده از روش توصیفی- تحلیلی مبتنی بر اطلاعات ارایه شده در اسناد و مدارک کتابخانه‌ای به بیان اهمیت دو مقوله مهم در برنامه ریزی شهری یعنی بهسازی و نوسازی شهری و اهداف و راهبردهای طرح های بهسازی و نوسازی بافت های فرسوده شهری پردازد و در این راستا راهکارهای دستیابی به توسعه پایدار شهری را بررسی نماید. نتیجه اینکه جهت دستیابی به توسعه پایدار شهری در وهله اول می‌بایست توجه داشت که سازمان‌های متولی این طرح‌ها باید از تفکر و مدیریت راهبردی لازم بهره‌مند بوده و رسالت خود را در چارچوب طرحی جامع‌نگر و همه جانبه دنبال نمایند. همچنین به منظور پیشگیری و کاهش عوامل فرسودگی این بافت‌ها در سطح برنامه- ریزی و مدیریت شهری، با هدف ارتقاء کیفیت زندگی ساکنان و کاربران این بافت ها اقدامات موثری به کار گیرند. در نهایت می توان در جهت پیشگیری از فرسودگی این بافت ها، با مشارکت توانمندی‌های شهری برای بافت های فرسوده شهری راهکارهای اساسی و عمدتاً میان رشته‌ای را ارایه داد.

واژه های کلیدی: بهسازی، نوسازی، بافت های فرسوده، توسعه پایدار شهری.

۱- مقدمه

بافت فرسوده شهرها به دلیل بافت سنتی، فرسودگی واحدهای مسکونی، عدم سهولت دسترسی، ضعف زیرساخت ها، مشکلات زیست محیطی و... مسیر رکود و عقب ماندگی را طی می کنند که خود منشأ بسیاری از مشکلات شهری از جمله مسائل اقتصادی- اجتماعی، کالبدی- فیزیکی، زیست محیطی و امنیتی می باشد که همه این ها زمینه ناپایداری را در شهرها فراهم کرده است. از سوی دیگر این بافت ها به سبب قابلیت های خاصی که از جهات مختلف دارند ضرورت توجه به آنها را مطرح می سازد. برای رفع این مشکلات در زمینه های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و کالبدی طرح هایی در قالب مرمت، بازسازی، نوسازی و احیاء در کشورهای مختلف تهیه و اجرا شده است. در سال های شروع انقلاب صنعتی تا سال ۱۹۶۰ بافت فرسوده شهرها مورد بی توجهی برنامه ریزان شهری قرار گرفت. در دهه ۱۹۶۰ احیای بافت فرسوده شهرها و اعیان سازی به همراه حفظ و احیای شهر قدیمی و ساخت شهرهای جدید شبیه به شهرهای قدیمی با تأکید بر هنجارها و